

Pripreme za 4.HSE započele su već u proljeće 2004. te je na vrijeme izvršeno obavještanje svih naših elektrokemičara putem e-maila, a objavljena je i web stranica Simpozija, kao i obavijest o Simpoziju u kalendaru *Electrochimica Acte*. To je dalo mogućnost da i kolege iz ostalih zemalja saznaju o održavanju Simpozija. U organizaciji Simpozija veoma važan doprinos dali su kolege Miroslav Gojo i Marijana Kraljić-Roković.

Odbor je zamolio ugledne kolege da budu članovi Znanstvenog Odbora Simpozija, te su se pozivu odazvale: Božena Čosović (IRB), Mirjana Metikoš-Huković (FKIT) i Jagoda Radošević (KTF-Split)

Budući da je Simpozij dobio pokroviteljstvo International Society of Electrochemistry (ISE), kao i njihovo sponzorstvo, na traženje ISE imenovan je **Savjetodavni odbor (Advisory Board)** od uglednih članova ISE. Članovi Advisory Board-a bili su: prof. Gyorgy Inzelt (Mađarska), prof. Hisasi Takenouti (Francuska) i dr. Višnja Horvat-Radošević (Hrvatska). Tako puni službeni naslov simpozija glasi: **“4. hrvatski simpozij o elektrokemiji s međunarodnim sudjelovanjem”**

Simpozij je održan 28. svibnja – 1. lipnja 2006 u Primoštenu. Za 4.HSE se prijavilo 65 sudionika i to: domaćih 41, vanjskih 24. U zadnji čas je odustalo 5 prijavljenih.

Od inozemnih znanstvenika bile su zastupljene sljedeće zemlje: Slovenija, Srbija, Češka, Izrael, Rusija, Engleska, Francuska, Rumunjska, Mađarska, Bugarska, Kanada i SAD.

Od tuzemnih znanstvenika zastupljeni su bili: IRB, KTF-Split, FKIT-Zagreb, PBF-Osijek, GF-Zagreb, međutim, činjenica je da je broj tuzemnih znanstvenika kritično malen.

Simpozij je održan na engleskom jeziku. Održano je 39 izlaganja i 5 plenarnih predavanja. Nivo predavanja je bio veoma dobar, poneka predavanja zaista izvrsna i tek po koje slabije prezentirano predavanje. Neprihvatljivo je bilo samo jedno izlaganje i to zbog loše tehnike izlaganja. Posebno pozitivna strana ovog simpozija je činjenica da je sudjelovao značajan broj mladih znanstvenika koji su se sjajno predstavili svojim radovima.

Može se reći da je Simpozij uspio kako organizacijski tako i po znanstvenoj razini. Tome je dokaz i pozitivan izvještaj koji je Advisory Board uputio ISE-u. Treba napomenuti da su se praktički svi inozemni učesnici Simpozija javili s komplimentima na organizaciju i sadržaj Simpozija.

Svi sudionici Simpozija bili su pozvani da svoje radove objave u našim znanstvenim časopisima, a časopis *CABEQ* nam je posvetio jedan svoj broj za koji su pozvani autori bliži tematici tog časopisa. Gost urednik tog broja je Ljerka Duić.

Možemo izvijestiti da je Simpozij uspio i financijski jer je završio u pozitivu.

Posebno je važno naglasiti da je i ovaj Simpozij doprinjeo ugledu naše elektrokemije i da bi trebalo nastaviti, u ovom ili nekom drugom obliku, na održavanju daljnjih simpozija, ali je za to potreban veći interes i sudjelovanje naših znanstvenika koji se bave elektrokemijom.

Zagreb 27. listopada 2006.

Dr. Ljerka Duić
Predsjednica Organizacijskog odbora

Knjiga **KEMIJSKO RAČUNANJE** Branka Perića predstavljena je u Splitu

U organizaciji Udruge kemijskih inženjera i tehnologa iz Splita (UKITS) i Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, kao domaćina, u četvrtak, 26. listopada 2006. u 13.30 sati održano je predstavljanje knjige: **Branko Perić, Kemijsko računanje**.

Pozivu na predstavljanje knjige odazvalo se oko 60 kolega, a pred članova Udruge i visokoškolskih profesora bili su nazočni i profesori kemije iz splitskih srednjih škola.

Skup je otvorila i pozdravila prof. dr. sc. Ivka Klarić, dekanica Kemijsko-tehnološkog fakulteta, a nakon toga je dr. sc. Danko Škare, urednik knjige, predstavio autora dr. sc. Branka Perića i recenzente knjige: prof. dr. sc. Njegomira Radića, prof. dr. sc. Ivana Piljca i prof. dr. sc. Ivana Vickovića. Slijede sažeci njihovih izlaganja.

Prof. dr. sc. Njegomir Radić

Suvremeni razvoj kemije uz odgovarajuće instrumentne tehnike omogućava nam uvid u nanometarske prostore kemijskih reakcija i procesa. Ne tako davno rođena je femtokemija, koja nam omogućava studij temeljnih kemijskih reakcija u tako malom djeliću vremena kao što su femtosekunde. Dolazeći iz svijeta “realnih” dimenzija student osjeća zbuđenost pred interpretacijom kemijskih zakona, reakcija i procesa. Prvi korak na putu kemijskog učenja i razumijevanja zasigurno je povezivanje srednjoškolskog matematičkog predznanja i načina na koji kemičar koristi matematiku. U tom smislu osnove kemijskog računanja su prvi čvrst i nezaobilažan korak na putu složenog i zahtjevnog upoznavanja čarobnog svijeta kemije.

Djelo koje večeras predstavljamo pruža studentu naputak kako matematičkom jednadžbom povezati simbole, definicije i jedinice. Kemijsko računanje omogućava studentu shvaćanje važnosti stehiometrije kemijske reakcije. Također ga priprema za termodi-

namičko razmatranje homogenih i heterogenih ravnoteža te važnost kinetike kemijske reakcije za stupanj potpunosti reakcije u određenom vremenu.

Prof. dr. sc. Ivan Piljac

Poznavanje i potpuno razumijevanje mjerljivih svojstava (fizikalnih veličina), kojima karakteriziramo materiju (energiju) i njezine kemijske i fizičke promjene nužan je uvjet za studij kemije i kemijske tehnologije. U kemijskom računanju utvrđujemo kvantitativne odnose između fizikalnih veličina čistih tvari i njihovih smjesa. Knjiga kolege Branka Perića obuhvaća, programom za studij na Veleučilištu, propisani osnovni dio kemijskog računanja. Knjiga se bavi temeljnim fizikalnim veličinama (masa, volumen, molarna masa, koncentracija i dr.) i zakonitostima kojima su ta mjerljiva svojstva tvari međusobno povezana za čiste tvari, kemijske reakcije i njihove homogene smjese. Temeljem dugogodišnjeg iskustva u nastavi kemijskog računanja autor je napisao udžbenik u kojem je obuhvaćena materija iznijeta na egzaktn i studentima razumljiv način. Zato treba pozitivno ocijeniti tiskanje ove knjige i zahvaliti autoru na uloženom trudu.

Prof. dr. sc. Ivan Vicković

Izabravši me za jednog od recenzentata svoje knjige, dr. Perić mi je ukazao veliko povjerenje i na tome mu srdačno zahvaljujem, ali je i recenzentima nametnuo veliku odgovornost jer u ovakvoj knjizi ne smije biti ni pogrešaka ni nejasnih izjava. Knjiga “Kemijsko računanje” je udžbenik Sveučilišta u Splitu što znači da će knjiga biti izložena kritičkom pregledu mnogih studenata i njihovih nastavnika koji uče odnosno podučavaju temeljne zakonitosti kemijskih postupaka i procesa.

Udžbenik se sastoji od pet poglavlja i kroz njih autor obrađuje jednadžbe kemijskih reakcija, kvantitativne odnose, iskorištenje pri kemijskim procesima, plinove i posebno detaljno obrađuje pripravljanje i miješanje otopina. Na kraju knjige nalaze se rješenja

zadataka, literatura, popis upotrijebljenih simbola, tablice i periodni sustav elemenata.

Autor se odlučio za takav sadržaj na temelju svojeg dugogodišnjeg rada sa studentima, ali i značajnog iskustva u industriji, gdje se sretao s problemima koje je ponekad trebalo riješiti brzo i jednostavno, a pri tome efikasno. Studenta uvodi u problematiku pojedinog poglavlja postupno postavljajući sve teže probleme. Knjiga je lijep primjer brige za studente s obzirom da je jedna od rijetkih na tom području koja se može naći na hrvatskom jeziku.

Također bih htio naglasiti i ulogu i važnost izdavača, a to je Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa zajedno s *Kemijom u industriji*. Izdavač je prepoznao važnost tiskanja sveučilišnih udžbenika i time će pridonijeti kvaliteti obrazovanja studenata.

Na kraju predavljanja „Kemijskog računanja“ dr. Branka Perića želim još jednom uputiti čestitke autoru, izdavaču i Sveučilištu u Splitu uz želju da knjiga pokaže svoju vrijednost budućim generacijama studenata na sveučilišnoj ili na veleučilišnoj razini koji imaju interesa upoznati prirodu kemijskih procesa kroz studij kemije ili kemiji srodnih znanosti.

Dr. sc. Branko Perić, autor

Prvi moj susret s problematikom kemijskog računanja, nakon diplomiranja, uslijedio je u klornoj industriji gdje sam radio kao tehnolog, rješavajući tehnološke probleme vezane za proizvodnju produkata kloralkalne elektrolize.

Prestizžno odlikovanje AIChE prof. dr. sc. Žarku Olujiću

Tokom redovnog godišnjeg kongresa, održanog od 12. do 17. studenoga 2006. u San Franciscu, SAD, Američki institut kemijskih inženjera (AIChE) odlikovao je našeg člana dr. sc. Žarka Olujića, izvanrednog profesora Tehničkog sveučilišta u Delftu, Nizozemska, za njegov doprinos razvoju separacijske tehnologije. Znanstveni doprinosi i interesi prof. Olujića na području destilacije i srodnih separacijskih tehnologija reflektirali su se u pozvanim predavanjima kolega iz akademskih institucija, istraživačkih organizacija i industrije sa svih strana svijeta, održanim u sklopu dviju dobro posjećenih počasnih sekcija. Inače, ovogodišnji AIChE Annual Meeting, dosad najveći skup kemijskih inženjera u svijetu (više od 5000 sudionika) obuhvatio je u sklopu 700 sekcija sva, sve globaliziranija i raznovrsnija područja djelovanja kemijskih inženjera.

Intenzivnije sam se počeo baviti kemijskim računanjem nakon prelaska na Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu. Imao sam sreću i zadovoljstvo raditi jedanaest godina kao suradnik s prof. dr. sc. Stjepanom Lipanovićem, koji je na nas mlađe uspješno prenosio svoje bogato znanje i iskustvo, stečeno radom u industriji i na Fakultetu gdje je djelovao kao predmetni nastavnik opće i anorganske kemije, kolegija u okviru kojeg se predavalo i kemijsko računanje. Svoje znanje razvio sam djelujući dalje kao profesor na Veleučilištu u Splitu i danas na Sveučilišnom studijskom centru za stručne studije u Splitu i Veleučilištu u Kninu.

Rezultat prikupljenog iskustva i znanja jest ovaj udžbenik. Normalno je da napori samog autora nisu dovoljni da bi se „rodio“ udžbenik, zato zahvaljujem svima koji su na bilo koji način doprinijeli da dođe do izlaska ovog udžbenika iz tiska.

Nadam se da će udžbenik korisno poslužiti svima onima koji se susreću s problematikom kemijskog računanja, a ponajprije studentima.

Na kraju bih se zahvalio sponzorima današnjeg predavljanja: Kemijsko-tehnološkom fakultetu u Splitu, mr. sc. Mirku Gugiću i Sveučilišnom studijskom centru za stručne studije u Splitu.

Dr. sc. Danko Škare je opisao kronologiju izdavanja ovoga udžbenika istaknuvši podatak da je knjiga dio edicije Udžbenici Sveučilišta u Splitu te čvrsto uvjerenje da će se knjiga čitati na svim hrvatskim sveučilištima, ali i šire – u svim državama nastalim raspadom Jugoslavije.

D. Škare je predstavio izdavačku djelatnost Hrvatskoga društva kemijskih inženjera i tehnologa (HDKI) i *Kemije u industriji* (KUI) i pozvao sve prisutne da se koriste našim kapacitetima za tiskanje svojih udžbenika. Na kraju je dr. Škare poimence zahvalio autoru, recenzentima i svim sudionicima u stvaranju te knjige. Zatim je zahvalio sponzorima knjige: Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije, Zagreb, Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu, Zagreb, Prehrambeno-tehnološkom fakultetu, Osijek, Kemijsko-tehnološkom fakultetu, Split, Fakultetu prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja, Split, Sveučilišnom studijskom centru za stručne studije u Splitu, Veleučilištu Marko Marulić, Knin, Plivi d. d., Zagreb, Petrokemiji d. d., Kutina i Ini – Industriji nafte d. d., Zagreb.

Nakon predavljanja raspoloživi primjerci knjige prodani su po promotivnoj cijeni od 80 kn.

Predsjednik UKITS-a:
Dr. sc. Pero Dabić

